

Feministisch advocaat Gabi van Driem: "Vrouwen willen niet koehandelen"

Gabi van Driem:
"Mijn creativiteit
kan ik kwijt in het schrijven."

"Na vijf jaar dacht ik moet ik hiermee doorgaan. Ik vond het zo zwaar om te werken met vrouwelijke cliënten die iedere dag wel drie keer belden over hun zaak".

Ze ging door en heeft nu 26 jaar een feministische advocatenpraktijk aan huis. Gabi van Driem (56) kreeg in 1984 bekendheid door de zaak tegen de Aanrander met de Hond. Zij maakte het mogelijk dat tegen daders van seksueel geweld een straat- en contactverbod kon worden gevraagd. Voor haar grote verdiensten kreeg zij in 1990 de Harriët Freesering die het feministische maandblad Opzij sinds 1978 ieder jaar uitreikt.

De Rijksuniversiteit van Groningen eerde haar in 2004 met de Aletta Jacobsprijs voor haar bijdrage aan de vrouwenemancipatie.

Interview: Wil Merkies

Foto: Henry Kloostra

Gabi van Driem is spontaan en charmant. Ze vraagt bezorgd aan de fotograaf of zij met haar hooggesloten blouse niet te streng overkomt op de foto. 'Ik kom net terug uit Utrecht van de Klachtencommissie en had geen tijd om iets anders aan te trekken.' Ziet er opvallend jong uit voor 56 jaar en noemt zichzelf een rasoptimist. "Zonder dat optimisme had ik dit werk niet zolang volgehouden." Vertelt dat ze na 5 jaar wilde stoppen en het probeerde als muzikimpresario. "Ik organiseerde concerten maar kreeg al gauw genoeg van de problemen met musici die het lieten afweten." Zij heeft er 'absoluut' geen spijt van dat ze al die jaren vooral vrouwenzaken heeft gedaan. "Ik doe graag ontuchtzaken. De vrouwen komen hier als wrak binnen en gaan na hun rechtszaak positiever de deur uit." Vanaf het begin ontvangt ze haar cliën-

ten aan huis. Een uitzonderlijke en bewuste keuze omdat vrouwen zich in een persoonlijke omgeving veiliger voelen en ze haar 3 dochters kon zien toen ze klein waren. Ze werkt met drie collega's en vier secretaresses. In hetzelfde ruime Amsterdamse pand zitten ook een mediator en een psycholoog/seksuoloog. "Ik heb veel cliënten die slachtoffer zijn van seksueel geweld en door de samenwerking is de drempel om in therapie te gaan minder hoog."

Had Van Driem tot 15 jaar geleden uitsluitend vrouwelijke cliënten nu kunnen ook mannen bij haar terecht. "Vaak slachtoffers van seksueel geweld, mannen die door priesters zijn misbruikt en seksuele intimidatie in de krijgsmacht en marine. Vrouwenrecht doe ik alleen voor vrouwen dus geen zaken waarin mannen tegenover vrouwen staan."

Geld en Macht

De vraag of er verschillen zijn in het werken met m/v cliënten verbaast haar niet. "Mannen zijn in arbeidszaken veel harder. Vrouwen denken: dit ben ik waard en zij willen niet koehandelen. Je kunt ook merken dat mannen meer gewend zijn om met geld en macht om te gaan." Lacht: "Over het algemeen komen hier softere mannen." Van Driem noemt de komst van mannen 15 jaar geleden een doorbraak maar benadrukt dat het grootste deel van haar cliënten nog steeds vrouw is.

Met warmte praat ze in de huiselijke spreekkamer over haar cliënten. Haar mooiste zaak? 'Het financiële succes van de vrouwelijke KLM pursers die een hoger salaris kregen en de straatverboden die werden overgenomen. Nare herinneringen heeft ze aan de 'Epense incestzaak van de vader, moeder en kennissen die twee zusjes misbruikten. "Dat was een rotzaak". Benadrukt dat je een optimist moet zijn om dit werk te kunnen doen anders zou ze het werk niet volhouden. "Maar al gaan de veranderingen langzaam het is positief dat er meer aandacht is voor gewelddelicten. Slachtoffers kunnen nu tegen de rechter zeggen wat ze er zelf van vinden en in het wetboek staat nu dat seksuele intimidatie een vorm van vrouwendiscriminatie is. Ik vind het positief dat stalken is opgenomen in het Wetboek van Strafrecht maar heb er moeite mee dat het veel moeilijker is geworden om strafdoelstellingen van de rechter te krijgen. Ook de gratis rechtshulp is slecht geregeld. We leven in een tijd van regeltjes en schema's en dat werkt verlamd."

Ook met de veranderingen in het familie-recht heeft Van Driem moeite. "Ik vind het heel zorgelijk dat de lobby in de Tweede kamer voor mannen veel sterker is dan voor vrouwen."